

CAIXA REFUGI PER RATES PENADES

Proposta de recurs educatiu

**MÉS QUE
ACAMPAR**

GENERALITAT
VALENCIANA

Consell
Valencià de
la Joventut

Caixa refugi per rates penades

Caixa refugi per a rates penades

En anteriors documents de recursos educatius de Més Que Acampar (MQA) hem anat relacionant els valors mediambientals amb el respecte per la fauna. De moment, coneixem que hem de fer per ser una bona campista, però ara haurem de treballar a ser-ho.

Des del Consell Valencià de la Joventut i més concretament, a MQA ens hem adonat que la mala gestió mediambiental està ocasionant un descens a gran velocitat de la biodiversitat, comportant inclús l'extinció de moltes espècies d'animals, o la incorporació d'aquestes a la llista roja de perill per extinció. Però, ja no és a soles la mala gestió, sinó també l'excés de la contaminació i l'accelerat canvi climàtic, i en conseqüència, la destrucció dels habitatges i les zones per reproduir-se i viure tranquil·lament els éssers vius.

Per aquesta raó, des de MQA estén desenvolupant una sèrie d'activitats per conscienciar a les nostres usuàries, i que puguen dur a terme diferents tallers que tinguen com a objectiu principal **destacar la importància dels animals i estar en contacte amb l'entorn per prendre consciència**, i que al mateix temps, tinga com finalitat, la creació de refugis per tal de, intentar corregir l'equilibri ecològic.

Més concretament, aquesta nova activitat **Caixa refugi per a les rates penades**, comporta diverses funcions primordials:

- Fa que aquests mamífers tinguen espais segurs i protegits on poder refugiar-se
- Ens ajuden als humans a reduir les plagues d'insectes dels quals s'alimenten
- Incentivar la creació de colònies de cries
- Realitzar campanyes divulgatives i tallers mediambientals per donar a conèixer aquestes activitats, així com, els seus beneficiaris

Si encara vols saber-ne més, ací et deixem altres documents relacionats amb **l'educació en valors de MQA**.

La idea ve de la mà de **Càdec Ambientals**.

1.1 Full d'activitat

Nom de l'activitat
Caixa refugi Rates Penades segons Càdec Ambiental
Objectius
<ul style="list-style-type: none"> → Destacar la importància dels animals insectívors → Treballar les habilitats manuals → Estar en contacte amb l'entorn natural → Incentivar la reducció de plagues d'insectes → Incentivar la creació de colònies de cries → Crear espais segurs i protegits per als animals
Destinataris
<ul style="list-style-type: none"> → Qualsevol usuari de MQA → Grups de joves d'associacions i/o federacions → Qualsevol persona → Preferentment joves de 12 a 18 anys
Temporalització
Aproximadament entre 1h 30 min o 2h
Espai necessari
Lloc on poder fer treballs manuals còmodament, l'ideal seria fer-ho a un espai amb taules o a una sala de reunions
Material
<ul style="list-style-type: none"> → Tauló de fusta de 134x20 cm i 1'8 cm de grossària. → Llistó de fusta de 122 cm i 1'9 cm de grossària. → Escàrpies. → Claus de 3 cm. → Oli de llinosa.
Ferramentes:
<ul style="list-style-type: none"> → Serra caladora o xerrac de mà. → Cutter → Pinzell → Paper de vidre de gra mitjà. → Martell. → Escala llarga

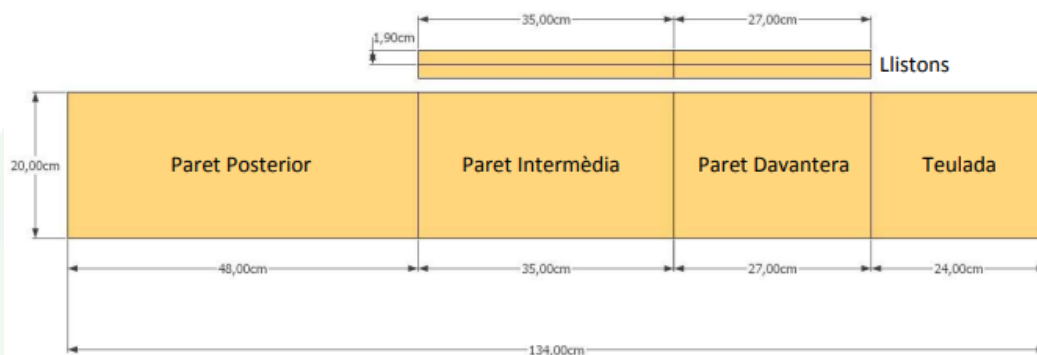
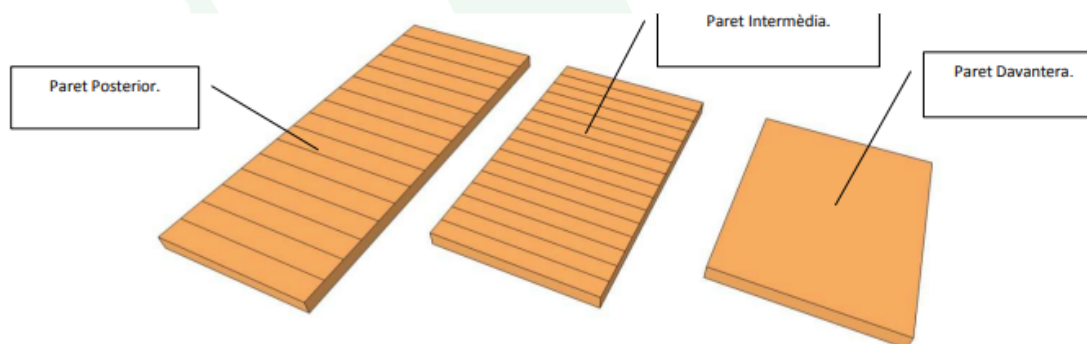
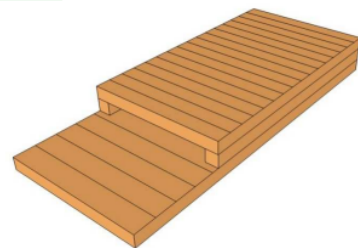
Desenvolupament de l'activitat

(Càdec, 2020)

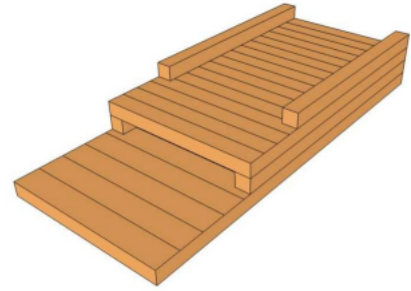
1. Tallar els taulers con assenyalat a la imatge, obtenint 4 peces:

- Paret posterior.
- Paret intermèdia.
- Paret davantera.
- Teulada.

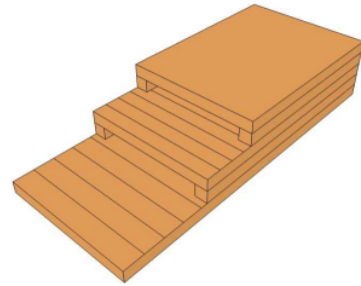
Tallarem el llistó per a obtindre 2 peces de 35 cm i altres 2 de 27 cm de llargària.

2. Fer unes ratlles amb cutter per tal de facilitar que les rates penades puguen agafar-se a les parets del refugi. A les parets posterior i davantera només es faran per una cara. A la paret intermèdia es faran als dos costats.

3. Clavar els llistons de 35 cm a la paret posterior i sobre aquests la paret intermèdia, tal com es mostra a la imatge.

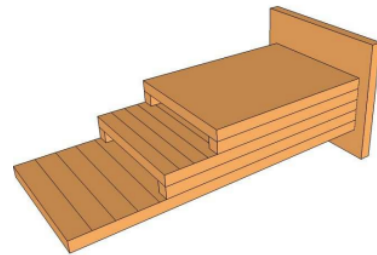
4. Clavar els llistons de 27 cm a la paret intermèdia tal com s'ha fet al pas anterior amb la paret posterior.

5. Clavar la paret davantera sobre els llistons que s'acaben de clavar.

6. Clavar la teulada a la part superior de la caixa, tal com es mostra a la imatge.

7. Pintar la caixa amb oli de llinosa. No emprar pintures ni vernissos, ja que poden ser perjudicials per als animals.

8. Penjar la caixa:

- A més de 3 m del terra
- A una paret o arbre
- Ferma i immòbil

Avaluació

- Fer un registre dels assistents i dels participants
- Fer un breu qüestionari inicial per veure quins coneixements tenen els assistents en quant el respecte de la natura i els ecosistemes (10 preguntes màxim per no fer-ho pesat)
- Fer un qüestionari final als participants per veure si s'ho han passat bé i han estat motivats durant l'activitat, així com veure si hi ha hagut un augment dels coneixements i la natura en comparació al qüestionari inicial.
- Avaluar si s'ha pogut involucrar a tothom
- S'ha entés l'activitat? S'han obtingut els resultats esperats?
- Avaluar les destresses manuals amb una xicoteta valoració
- Anotar els aspectes a millorar i els problemes que hi ha hagut

Per què pot ser important fer aquest tipus d'activitat?

Tal com ens reflecteix a Fundesplai, aquest tipus d'activitats són rellevants pel fet que "les rates penades són animals amb una gran importància ecològica i el control de plagues. Actualment, igual que moltes altres espècies d'animals, la seua conservació es troba amenaçada el canvi climàtic, l'ús de pesticides i la falta d'habitatges per crear el niu." (Fundesplai, 2021)

Per a què serveixen? Quins beneficis tenen?

Més concretament, aquesta activitat serveix per a intentar donar-li solució al problema abans plantejat de falta d'habitatges per crear nius, és a dir, amb la construcció de caixes refugi aconseguim que les rates penades tinguen un lloc on criar i poder reproduir-se.

Respecte a quins beneficis tenen aquestes caixes, la resposta és ben clara, treballar perquè augmente el nombre de rates penades, aconseguir que tornen a ser controladors naturals de plagues, i per descomptat, que cadena alimentària continue amb la seua roda i cercle natural. En conclusió, afavorir la seua conservació.

A quines espècies va dirigit?

Segons *Fundesplai* les caixes refugi aniran destinades sobretot a tres classes de rates penades:

- Del bosc
- Rata penada ratoner forestal
- totes les del gènere *Nyctalus*

Al cap i a la fi, les espècies més presents al litoral mediterrani.

On situar-ho

Fundesplai ens descriu els llocs on deuen ser col·locats aquestes caixes refugi. Aquestes han d'anar prop de zones humides, a la part alta del tronc dels arbres, a arbres grossos a poder ser, i on considerem que no puguen ser una presa per a altre animal. (*Fundesplai*, 2021)

D'altra banda, Càdec, ens recomana posar-la a 3 m del terra, una paret o arbre, i posar-la ferma i immòbil. (Càdec, 2020)

Bibliografia

Càdec Ambientals, (2020) *Aliats contra els mosquits, Caixa Refugi per a Rates Penades*.

Càdec Taller de Gestió Ambiental, S.L. [en línia] Disponible en: <http://www.cadecambiental.com/wp-content/uploads/caixa-Cadec.pdf> Vist: 31 de març de 2023

Fundesplai Cases de colònies, (2021) *Com fer Caixes nius per a Rates Penades* [en línia] disponible en: <https://cases.fundesplai.org/es/blog/natura/como-hacer-cajas-nido-para-murcielagos/> Vist:31 de març de 2023

Més Que Acampar, (2023) *Tips per a ser una bona campista* [en línia] Disponible en: <https://mesqueacampar.org/wp-content/uploads/2023/06/tipsperaserunabonacampista-1.pdf> Vist 01 d'abril de 2023

MESQUEACAMPAR@CONSELLJOVENTUT.ORG
INFO@CONSELLJOVENTUT.ORG

@ConsellJove